

Hierbij worden de verscheidenheid aan ondernemingen en initiatieven verstaan die:

1° in hun doelstellingen de realisatie van welbepaalde **maatschappelijke meerwaarden en principes vooropstellen**, meer bepaald:

- a) **creatie en behoud van tewerkstelling**, versterking van **competenties** ter bevordering van duurzame loopbanen en **doorstroom** waar mogelijk binnen de sociale economie en naar het normaal economisch circuit. De aandacht gaat naar de arbeidsmarktpositie van mensen uit de **kansengroepen¹, emancipatie en integratie**;
- b) **duurzame ontwikkeling**, milieuvriendelijke productieprocessen en producten en integrale milieuzorg;
- c) **voorrang van arbeid op kapitaal** bij de verdeling van de opbrengsten, waarbij de opbrengsten geen doel op zich vormen, maar een middel zijn om maatschappelijke doelstellingen te realiseren;
- d) **democratische besluitvorming**, waarbij betrokkenen worden gestimuleerd en de kans wordt geboden tot inspraak in het beleid van de onderneming;
- e) **maximale transparantie**, onder meer op het vlak van het te voeren algemeen beleid, de financiën en de interne en externe relaties;
- f) **kwaliteit van de relaties**: bij externe relaties wordt gestreefd naar een win-winpartnerschap, waarbij de kosten en de baten gelijk worden verdeeld volgens gelijkwaardigheid en transparantie. Bij interne relaties gaat de aandacht naar de kansen op persoonlijke ontwikkeling, non-discriminatie en arbeidsvoorwaarden van het personeel;
- g) **maatschappelijke inbedding**, door in dialoog te treden met de lokale gemeenschap en niet-gouvernementele organisaties op het werkerterrein, door netwerkvorming en samenwerking;

2° en **goederen produceren en diensten leveren op de markt** waarvoor bestaande en toekomstige klanten en behoeften bestaan, waarbij wordt gestreefd naar continuïteit en rentabiliteit, en maximale efficiëntie bij de inzet van de middelen.

Het kan gaan om **volledig nieuwe initiatieven** binnen het domein van sociaal ondernemerschap, maar ook om **samenwerkingsverbanden** tussen bestaande (sociale) ondernemingen **die leiden tot de oprichting van een nieuwe, sociale onderneming**. Alle vennootschapsvormen zijn toegelaten, waaronder ook specifiek de coöperatieve vennootschap en de vzw.

De projectvoorstellen dienen relevante informatie over het maatschappelijke nut en de concrete meerwaarden van het ondernemersidee op te leveren. Dit houdt onder meer ook een duidelijke omschrijving van de potentiële impact op tewerkstelling van mensen uit de kansengroepen. Deze inschakeling kan rechtstreeks in de eigen onderneming of onrechtstreeks (via samenwerking met een sociale economie-onderneming, mits een duidelijk engagement kan worden aangetoond).

¹ Kansengroepen: personen van buitenlandse herkomst, personen met een arbeidshandicap en ouderen (50-plussers)

3. Wie kan een aanvraag indienen?

De subsidieaanvraag wordt ingediend in naam van de oprichter van de sociale onderneming. Dit kan zowel een natuurlijk als een rechtspersoon zijn.

De potentiële sociale ondernemingen mogen op **het moment van indiening nog geen statuten** met betrekking tot de nieuwe onderneming hebben neergelegd voor publicatie bij het Belgisch Staatsblad.

4. Welke acties?

Alle relevante acties verbonden aan de opstart van de nieuwe sociale onderneming, kunnen worden opgenomen in het projectvoorstel. Deze niet limitatieve lijst suggereert het soort advies en/of begeleiding dat mogelijk is:

- Begeleiding met betrekking tot het organisatiemodel
- Advies met betrekking tot het opstellen van de statuten
- Haalbaarheidsstudie met betrekking tot het ondernemingsidee
- Managementadvies
- Advies en begeleiding bij ledenwerving
- Advies en begeleiding met betrekking tot de communicatie (uitdenken van de inhoud/structuur website,...)
- Coaching van de werknemers-eigenaars met het oog op hun rol als vennoot in een werknemerscoöperatie
- Boekhoudkundig en financieel advies
- Juridisch advies, en de notariskosten

Tijdens de subsidieperiode is het noodzakelijk dat de projecten toewerken naar het neerleggen van de statuten in het Belgisch Staatsblad. **De publicatie ervan vormt de verplichte output van het project.**

5. Inhoud van de aanvraag

De promotor dient in zijn aanvraag de volgende elementen concreet toe te lichten:

1. Relevantie

- Situering: Wie bent u? Geef een korte samenvatting van uw project. Welke stakeholders zijn betrokken en in welke mate?
- Missie/visie: Wat wil u bereiken? Wat zijn uw kernwaarden? Waarvoor staat en gaat uw organisatie?
- Sociale innovatie: In welk nieuw of vernieuwd product, proces of dienst resulteert uw projectplan? Welke meerwaarde biedt uw ondernemingsidee op maatschappelijke en sociale uitdagingen?
- Sociale tewerkstelling: Wordt er met uw projectidee (indirecte) tewerkstelling gecreëerd voor kansengroepen (allochtonen en/of personen met een arbeidshandicap en/of ouderen)? Indien ja, leg uit.

2. Ondernemingsplan: sterkte en haalbaarheid (zie ook [“leidraad voor opstellen ondernemingsplan van VLAIO”](#))

- Marktanalyse: Wat vraagt de omgeving van uw (toekomstige) sociale onderneming en hoe speelt u daar op in? Omschrijf het draagvlak van uw projectidee.
- Marketingstrategie: Hoe zal u het product in de markt zetten? Welke communicatiekanalen worden ingezet?
- Financieel plan: Welke middelen stelt u beschikbaar? Welke omzet zal u kunnen realiseren? Welke cash-flow zal u genereren?
- Operationeel plan: Hoe zal u uw onderneming vorm geven? Waarom kiest u voor deze ondernemingsvorm? Tot welke partners zal u zich wenden voor ondersteuning?

3. Projectbeheer

- Timing: Welke timing stelt u voorop bij de realisatie van het ondernemingsplan?
- Betrokkenheid: Welke organisaties zal u aanspreken voor begeleiding?
- Begroting: Koppel hierbij een begroting voor de komende 6 maanden aan het stappenplan. Geef een detaillering van de loon-en werkingskosten per activiteit.
- Meerwaarde: duidt ook welke specifieke meerwaarde de subsidie betekent in het bredere geheel van uw projectplan.

6. Financiering

6.1. Subsidieperiode

De subsidieperiode loopt van 1 september 2019 tot en met 29 februari 2020.

6.2. Steunintensiteit

Voor geslaagde projecten bedraagt de subsidie **70 % van de aanvaarde projectkosten** op basis van de voorgelegde begroting met een **maximumsteun van 20.000 EUR per project**.

Geslaagde projecten zijn projecten die succesvol afgerond zijn (incl. het neerleggen van de statuten in het Belgisch Staatsblad) binnen subsidieperiode.

Promotoren kunnen een aanvraag tot verlenging van de subsidieperiode vragen met het oog op de tijdige neerlegging van de statuten in het Belgisch Staatsblad. Deze verlenging is maximaal 2 maanden. De aanvraag dient te gebeuren voor de einddatum van de subsidieperiode.

Indien het project niet resulteert in het neerleggen van statuten in het Belgisch Staatsblad, dan zal de subsidie teruggevorderd worden.

- **Loonkosten**

De loonkosten van intern personeel (oprichter(s), projectmedewerkers,...) dat actief betrokken is bij de oprichting van de sociale onderneming kunnen worden ingebracht **tot max. 50% van de totale projectsubsidie**, zoals gecommuniceerd op de goedkeuringsbeslissing.

In de afrekening kunnen de gemaakte loonkosten nooit hoger zijn dan de gemaakte werkingskosten.

De loonkosten worden bewezen aan de hand van loonfiches samen met een verklaring op eer voor de gepresterde uren.

Onder loonkosten wordt begrepen: bruto vast maandloon, werkgeversbijdrage RSZ, eventuele lastenvermindering.

6.4. Welke kosten kan je niet inbrengen?

- **Niet-subsidiabele werkingskosten**

- Kosten met betrekking tot onroerende goederen (huisvesting, water/gas/elektriciteit, etc.);
- Alle financieringskosten zoals intresten, financiële sancties;
- Directe belastingen, vennootschapsbelasting en taksen, boetes, proceskosten;
- Alle indirecte werkingskosten (overhead);
- Kosten voor eten en drinken (kosten voor catering tijdens overlegmomenten, op teambuilding- en opleidingsevents en vakbeurzen kunnen wel aanvaard worden, maar geen individuele etentjes);
- Buitenlandse reis- en verblijfskosten waarvan de link met en de meerwaarde voor het project niet aangetoond is. Voor verblijfskosten gelden als maximum de forfaitaire bedragen zoals gebruikt door de Vlaamse Overheid, zie Omzendbrief van 22 december 2009 betreffende de vergoedingen van buitenlandse dienstreizen https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/Personeel/Buitenlandse_dienstreizen_vergoedingen.xls?timestamp=1531214823;
- Binnenlandse verblijfskosten (kosten voor inschrijving events en verplaatsingskosten zijn wel toegelaten mits de link en de meerwaarde voor het project wordt aangetoond);
- Wettelijke verplichtingen;
- Verzekeringen;
- Vennootschapsbijdrage;
- Kosten met betrekking tot de voorbereiding van de infrastructuur of andere niet-administratieve kosten (elektriciteitswerken, graafwerken, e.d.);
- Kosten van investeringsgoederen (investeringsgoederen zijn alle goederen waarvan de aanschaffingswaarde in principe niet meteen volledig wordt afgeboekt);
- Investeringskosten.

- **Niet-subsidiabele loonkosten**

- Loonkosten die reeds gesubsidieerd worden – dubbele subsidiëring is te allen tijde uitgesloten;
- Vakbondspremie;
- Reserves of provisies bijvoorbeeld voor vakantiegeld en eindejaarspremie;

- Zitpenningen;
- Woon-werkverkeer met bedrijfswagen;
- Ontslagvergoedingen.

6.5. Cofinanciering

Cofinanciering uit eigen of andere (publieke of private) middelen is verplicht. Organisaties dienen zelf **minimaal 30% cofinanciering** aan te tonen in de aanvraag.

6.6. De-minimis

De subsidiëring valt onder de toepassing van de de-minimis-steun.

De de-minimissteun wordt geregeld door de Verordening (EU) Nr. 1407/2013 van de commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun (hierna de Verordening genoemd).

De Verordening is van toepassing op staatssteun die van zo'n beperkte omvang is dat ze geen staatssteun vormt in de zin van artikel 87 (1) van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap. Een bedrijf mag in totaal over drie opeenvolgende jaren maximaal 200.000 euro ontvangen aan dergelijke indirecte staatssteun. De drie opeenvolgende jaren hebben een rollend karakter: voor elke steun toegekend onder de de-minimisregel moet het totale de-minimisbedrag bepaald worden dat werd toegekend gedurende het lopende fiscale jaar en de twee voorgaande kalenderjaren.

Om te kunnen nagaan of je in regel bent met de de-minimissteun stuur je als bijlage bij je aanvraag een verklaring op eer waarin je alle overheidssteun die je binnen het de-minimiskader hebt ontvangen in het lopende fiscale jaar en de 2 vorige jaren, aangeeft. Gebruik hiervoor het bijgevoegde sjabloon.

6.7. Dubbele subsidiëring

Dubbele subsidiëring is niet toegestaan.

////////////////////////////////////

9. Contact

Met vragen kan u terecht bij:

Departement Werk en Sociale Economie
Afdeling Sociale Economie en Werkbaar Werk
Dienst Ondersteuning
T: 02 553 43 88
M: duurzaam.ondernemen@wse.vlaanderen.be

